

Bedömarrapport

Program

Masterprogram i film och media, 120 Högskolepoäng

Institution

Stockholms konstnärlig högskola

Bedömargrupp

Linda Sternö, universitetslektor i film, HDK-Valand, Göteborgs universitet, ämnessakkunnig.

Kristian Hoberstorfer, producent, Sveriges television, arbetslivsrepresentant.

Tove Salmgren, Lektor i koreografi med inriktning performativa praktiker, Institutionen för dans, Stockholms Konstnärliga Högskola, intern sakkunnig.

Ordförande för gruppen

Linda Sternö

Studentmedverkan

Studenter har tagit del av självvärderingsrapporten

Datum för inlämnande av bedömarrapporten

2023-04-11

Syfte och instruktioner

Utbildningsvärderingen är en del av Stockholms konstnärliga högskolas kvalitetssystem. Syftet med utvärderingarna är att generera regelbunden och systematisk kunskap som behövs för att säkerställa och utveckla kvaliteten på högskolans utbildningar. Varje program utvärderas vart sjätte år.

Bedömargruppen kommer in tredje fasen av värderingsprocessen, då det är dags för den kollegiala granskningen. Till stöd för vårt arbete har vi haft Riktlinjer för utbildningsvärderingar och Mall för bedömarrapport.

Underlagen för bedömning vi arbetat med är självvärderingsrapporten och utbildningsplanen samt översikten över examensmålen. Vi har också tagit del av kollegiets presentation av självvärderingsrapporten, där vi i bedömargruppen hade möjlighet att ställa frågor. Utöver det har vi begärt in en komplettering av information via mail, där vi bad om ett förtydligande kring vilka valbara kurser som erbjuds i programmet.

Bedömargruppen har uppfattat uppdraget som att vi ska lyfta de styrkor vi ser i programmet, samt att ge rekommendationer kring de utvecklingsområden som vi, alternativt självvärderingen, lyfter.

Slutligen vill bedömargruppen tacka för detta förtroendeuppdrag. Det har varit lärorikt att sätta sig in i masterprogrammets upplägg och att förstå hur denna utbildning fungerar. Det har också varit intressant att bjudas in i de problemställningar som programmet just nu brottas med och att försöka bidra till dem på ett konstruktivt sätt. Slutligen vill vi tacka för möjligheten också att få lära känna varandra i bedömargruppen. Det var en väl sammansatt grupp med tre olika kompetenser, som på ett mycket lyckligt sätt kompletterat varandra.

Sammanfattning av styrkor och utvecklingsområden enligt självvärderingen

I självvärderingsrapporten tas det upp att institutionen för film och media har ett gemensamt språk för ett pedagogiskt förhållningssätt som gör det möjligt att bjuda in studenterna till samtal kring en gemensam utveckling och förbättring av kurserna.

Utvecklingsområden som tas upp är den snabba utvecklingen inom film och media som programmet måste förhålla sig till och förbereda studenterna på att hantera under och efter sin utbildning. Ett annat utvecklingsområde som tas upp är att hantera de studenter som har svårt att hantera studiemiljön på ett konstruktivt sätt. Ett tredje utvecklingsområde är rekryteringen till programmet som förväntas breddas genom tydliggörande av antagningskriterier.

Utöver dessa styrkor och utvecklingsområden som nämns i självvärderingens inledande sammanfattning har bedömargruppen identifierat fler styrkor och utvecklingsområden som nedan beskrivs och kommenteras.

Inledning

Om programmet

Masterprogrammet i film och media gavs första gången 2015 och har sedan dess reviderats en gång 2020. Programmet ska stärka studenternas yrkeskompetens och vara forskningsförberedande. Syftet med masterprogrammet när det instiftades var att förstärka progressionen mellan kandidatnivå och masternivå. Detta gjordes genom att flytta specialiseringen av yrkeskompetenser som tidigare låg på kandidatnivå till masternivå.

Utbildningens uppläggning

Specialiseringen på masterprogrammet görs genom tolv olika inriktningar som var och en ger en specialisering. Bedömargruppen läser det som att specialiseringen antingen är kopplad till en specifik yrkesroll såsom inriktningen Producent för film, tv och nya medier, Fiktionsregi, Dokumentärregi, eller att specialiseringen är kopplad till en teknik/metod såsom inriktningen Animation, Dokumentära processer eller Radio.

Vissa av specialiseringarna är soloinriktningar med starkt fokus på den individuella studenten och andra inriktningar är teambaserade där studenten således arbetar i team under utbildningen.

Masterprogrammets pedagogiska upplägg vilar på tre ben vilka består av kurser som fokuserar:

- fördjupad yrkeskompetens inom respektive inriktning
- labbkurser inom den konstnärliga praktiken
- forskningsförberedande moment

Genom dessa tre ben, byggs sammantaget en struktur som stärker både fördjupningen av en specialiserad yrkeskompetens och forskningsförberedelse.

I programmet finns också två valbara kurser som ger studenten en möjlighet till individuell breddning eller fördjupning.

Strukturen på utbildningsprogrammet bygger en tydlig progression från grundutbildning till forskarutbildning, helt i enlighet med skrivelsen i Högskolelagen 9 §, Lag (2006:173).

Nyckeltal

Vartannat år tas studenter in på soloinriktningarna och vartannat år på teaminriktningarna. Av 20 studenter som antogs 2020 var 18 studenter godkända på kursen Examensarbete och 12 studenter har ansökt om och beviljats examen.

Bedömarrapport

- 1. Att utbildningen når kraven i högskolelagen och i examensbeskrivningarna i de förordningar som ansluter till lagen, d.v.s. att de faktiska lärandemålen motsvarar examensmålen och att de examineras på ett rättssäkert sätt**

Krav i högskolelagen

Det som tas upp i självvärderingen under denna punkt är kopplingen mellan lärandemål och examensmål, samt former för examinationer. Vi har därför inte kunnat bedöma andra aspekter kopplade till Högskolelagen och andra förordningar kopplade till lagen.

Genom den informationen vi fått, ser vi att programmets examensmål väl motsvarar högskolelagens nationella lärandemål på masternivå. Vi bedömer även att utbildningsplanen är utformad i enlighet med Högskoleförordningens föreskrifter.

Lärandemål och examensmål

En styrka i masterprogrammet för film och media är att det finns rigida institutionella strukturer för att säkra att lärandemålen i de olika programkurserna motsvarar examensmålen. Kursplaner tas fram av en beredningsgrupp i samråd med program- och ämnesansvarig och passerar därefter ett utskott för kursplaner som genomför sin granskning och fastställande. På så sätt säkras att lärandemålen motsvarar examensmålen.

I genomgången av programstrukturen kan vi se att varje examensmål täcks upp i minst två kurser i programmet, dock med undantag av lärandemålen:

- visa förmåga att i internationella sammanhang, muntligt och skriftligt eller på annat sätt klart redogöra för och diskutera sin verksamhet och konstnärliga frågeställningar i dialog med olika grupper,
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling

Båda dessa examensmål förekommer enbart i examenskursen i termin 4. Detta är avancerade mål, som kräver mycket träning för studenten att uppnå. Det kan vara värt att se över om dessa mål på olika sätt kan komma in tidigare i kurserna i programmet för att bygga en tydlig progression. Med tanke på programmets struktur är det troligt att dessa mål redan förekommer i tidigare kurser och i så fall handlar det istället om att förtydliga det som redan görs.

Examinationer

En ytterligare styrka i programmet är de tydliga rutiner som finns gällande examinationer och på institutionen. Enligt UKÄ:S skrift "Rättsäker Examination" ska rektor utse examinatoreer innan kursen börjar och detta ska dokumenteras i en handling. På SKH är ansvaret att utse examinatoreer delegerat från rektor till prefekt, som därmed utser vilka lärare som är examinatoreer på varje kurs. Dessa sammanställs i en lista som distribueras till all personal inför varje termin.

Vi ser också att lärandemålen i programmet genomgående är väl genomarbetade i olika lärandemoment under kursen, vilket tyder på att om studenten tar del av kursens lärandemoment är hen väl förberedd för examinationstillfället. Tack vare den täta kontakten mellan lärare och student, där kunskapsluckor uppmärksammas löpande, blir examinationens resultat sällan en överraskning för varken student eller lärare.

Examinationerna genomförs oftast i seminarieform med utgångspunkt i studenternas konstnärliga arbete. Examinationerna beskrivs som en utmaning för studenten, då det handlar om att formulera sig kring vad hen lärt sig. En ytterligare styrka gällande examinationen är att det utöver att vara ett bedömningstillfälle också blir ett lärandetillfälle för hela studentgruppen, då studenterna tar del av varandras lärande.

En utmaning som nämns i självvärderingen är att examen inte leder till en legitimation. Detta kan vara en anledning till att endast 12 studenter av 20 har ansökt om examen. De studenter som tänker sig en akademisk yrkesbana är motiverade att ta ut sin examen eftersom den behövs vid ansökan till phd. Såsom bedömggruppen läser självvärderingens uppgifter, är det många studenter som fullföljer programmet, vilket bör ses som en styrka, trots att inte alla sedan begär ut sitt examensbevis.

En ytterligare utmaning som tas upp i självvärderingen är att den examinerande läraren inte bör vara handledare i kursen. Detta kan dock vara svårt att undvika i en liten studiemiljö med mycket lärartäthet. I skriften Rättsäker Examination på UKÄ:s hemsida, finns att läsa att UKÄ och Högskoleverket i flera tillsynsärenden kritiserat lärosäten som inte gett studenter samma examinationsförutsättningar. Högskoleverket understryker vikten av att alla studenter får samma formella förutsättningar vid examination. En examinerare är därmed skyldig att agera sakligt och opartiskt vid handläggningen av betygsärenden. Om det finns någon särskild omständighet som kan rubba förtroendet till examinerarens opartiskhet i ärendet, är han eller hon jävig och får inte handlägga ärendet. Från tillsynspraxis finns dock exempel på när man inte ansett att det varit en jävssituation när en lärare både är handledare och examinerare. Detta exempelvis i en anmälan till Högskoleverket, där en student gjorde gällande att en lärare varit jävig på grund av att denne både handlett och satt betyg på en student. Verket konstaterade i sitt

beslut att det inte är ovanligt på vissa utbildningar att en lärare är både handledare och examinator för en student. Utifrån tillsynspraxis är det alltså inte ett problem att handledaren är examinator.

Bedömgårgruppen ser det dock som en styrka att kollegiet funderar på detta som ett problem. Tydliga kriterier för bedömningen och en kontinuerlig dialog mellan alla handledare och examinator är exempel på åtgärder för att förhindra att problemsituationer uppkommer i denna situation. Det är också viktigt att examinatorns respektive handledarens olika roller klargörs för studenterna, speciellt om de bärs av samma person. En annan möjlighet är att använda sig av externa examinatore om kollegorna inte räcker till. En lärare vid ett svenskt universitet eller högskola kan utses till examinator vid ett annat svenskt lärosäte.

2. Att undervisningen fokuserar studenters lärande

I självvärderingsrapporten beskrivs studentcentrerat lärande som genomgående i masterprogrammet i film och media. En uppenbar styrka är att det sätt som masterprogrammet är uppbyggt på ger varje student stora möjligheter att gå en utbildning anpassad utifrån sina egna intressen och sin egen konstnärliga praktik. Ett exempel på detta är att studenterna söker och kommer in på programmet med en utforskande individuell frågeställning som de jobbar med som en röd tråd genom hela utbildningen. I programmens soloinriktningar arbetar studenten individuellt med sin frågeställning. I de teambaserade inriktningarna har studenten med sig sin individuella frågeställning in i teamarbetet. Programmet är lärartätt och växlar mellan olika undervisningsformer. Detta gör att varje student kan bli bemött utifrån sin lärostil och sina specifika behov. Sammantaget visar detta på tydliga sätt att stimulera den individuella studentens motivation och engagemang i lärandeprocessen, vilket stämmer väl överens med ESG:s riktlinjer och definition av studentcentrerat lärande.

Ett pedagogiskt problem som tas upp under presentationen av självvärderingsrapporten är att när studenterna kommer in på programmet är de fokuserade på att de ska göra framgångsrika produktioner. För att kunna arbeta med ett studentcentrerat lärande behöver då lärarna till viss del stå emot studenternas önskan om att producera och istället öppna upp för att det studenterna gör inte behöver vara något färdigt, att fokus ligger på lärandeprocessen: "Vi har försökt göra en process där studenterna synliggör den kunskap de har skaffat i olika former - presentationer, utställningar, samtal, text, gestaltning. Forskningsförberedande innebär att synliggöra tankar, vara i dialog hela vägen."

Det är en viktig förutsättning för att studenterna ska kunna ta till sig programmet, att det finns strukturer för att få med sig dem på resan som handlar om **att studera**. Detta finns redan i det pedagogiska upplägget, men frågan är om det skulle vara av intresse att förstärka och förtydliga?

I självvärderingen nämns att det är de praktiska momenten som studenten prioriterar i relation till de forskningsförberedande kurserna i programmet. Kurserna Methods of artistic research termin 1 - 3 ger en övergripande kunskap om forskningsfältet och görs med studenter från masterprogram i olika ämnen. Kurserna är teoretiska med många föreläsningar och inbjudna gästföreläsare från olika ämnen och perspektiv. Vissa av studenterna som helst vill stanna kvar i sina ämnesspecifika spår har svårt att på egen hand se värdet i metoder och teorier från ett annat ämnesområde och hur dessa kan vara relevanta för deras konstnärliga projekt. Ett utvecklingsområde att titta på framåt är att utveckla undervisningsformerna i de forskningsförberedande kurserna. I de praktiska kurserna finns redan exempel på välfungerande kollektiva lärandestrukturer, exempelvis inom teaminriktningarna. Kanske går det att föra över redan existerande pedagogiska modeller från de konstnärliga kurserna in i de forskningsförberedande kurserna?

Det är i sig en utmaning att undervisa i grupp med den mångfald i förkunskaper och behov som dagens studentgrupper bär med sig in i utbildningen och därför kan det vara intressant att involvera universitetets stödfunktioner som har kunskaper om neurodiversitet och läs- och skrivsvårigheter i det pedagogiska utvecklingsarbetet kring de forskningsförberedande kurserna. Detta i syfte att hitta metoder och strategier som inbjuder till ytterligare engagemang i läroprocessen.

3. att undervisningens innehåll och form vilar på konstnärlig och/eller vetenskaplig grund samt beprövad erfarenhet

Masterprogrammet i film och media vilar i sin helhet på konstnärlig grund. Tack vare att programmet finansieras genom mediapeng möjliggörs en lärartät studiemiljö med god tillgång till teknisk utrustning. Samtliga undervisande lärare är sakkunnigprövade och merparten av lärarna har en pågående konstnärlig praktik vid sidan av sin anställning.

Undervisningen bygger på att studenten driver en egen fråga genom sina studier. Denna fråga följer med i alla undervisningsmoment där studenten möter konstnärliga forskare, yrkesverksamma inom fältet och andra när-

liggande fält. Studenten driver också sin egen fråga genom de praktiska momenten med handledning, workshops, experiment och laborativa övningar. Studenten arbetar även med sin fråga i relation till kursinnehåll och litteratur tillsammans med andra studenter.

Under presentationen av självvärderingen får bedömagruppen veta att doktorander handleder och är aktiva i programmet, vilket ger studenterna en förståelse för vad konstnärlig forskning kan vara. Varje student har också en handledare från branschen i de praktiska momenten.

Methods of artistic research - är den serie kurser som är samma för alla på master. Dessa kurser är teoretiska med många föreläsningar och inbjudna gästföreläsare. Den erbjuder en historisk och samtida beskrivning av forskning och vart den är på väg.

En styrka är att programmet visar både bredd och fördjupning utifrån konstnärlig och vetenskaplig grund, samt att programmet bygger på beprövad erfarenhet genom både externa handledare och interna lärare med yrkesbakgrund i filmbranschen.

4. Att utbildningen är användbar för studenterna och framtida arbetsliv

Utbildningen inom film och media är användbar för studenterna och för deras framtida arbetsliv eftersom den förbereder dem för den snabba förändring som branschen genomgår. Genom de agila och iterativa undervisningsformerna lär sig studenterna att vara flexibla och anpassa sig till nya produktions- och distributionsvägar. Studenterna utbildas i dialog med den samtid som råder, vilket innebär att de förbereds för framtiden och breddas mot närliggande fält. Att fördjupa metoder för både individuella och samskapande former inom film och media kräver en ständig framtidspaning gentemot fältet och branscherna både nationellt och internationellt.

En annan styrka med utbildningen är det nätverk som studenterna får, vilket är av avgörande betydelse för deras framtida arbetsliv. Genom att studenterna får rättigheterna till producerat material efter utbildningen, tillsammans med de avancerade kunskaperna inom det egna fältet, som studenten tillgodogjort sig under utbildningen, får de en tydlig språngbräda ut i arbetslivet.

En utmaning för utbildningen är den snabba utvecklingen inom film och media, där teknisk utrustning snabbt blir inaktuell och där funktioner och metoder för film- och mediaskapande ständigt förändras - inte minst kommer AI nu i skrivande stund säkert påverka det mesta inom mediafältet. För att möta denna utmaning kan utbildningen behöva lägga mer fokus på att förbereda studenterna på denna förändring och se till att de är utrustade med den senaste tekniska kunskapen och de mest aktuella metoderna. Detta förhållningssätt finns redan inbäddat i utbildningen men kommer framöver säkerligen ställa ännu högre krav på omvärldsbevakning och fördjupat samtal med branschen och andra lärosäten som erbjuder konstnärliga program och forskning.

En möjlig utveckling är att lyfta fram det publika perspektivet mer i utbildningen eftersom film och media är ett massmedium. Studenterna kan lära sig mer om hur de möter och interagerar med publik under programmet, och hur de förbereder sig för det. En rekommendation är att stärka examensmålet "att visa förmåga att i internationella sammanhang klart redogöra för och diskutera sin verksamhet och konstnärliga frågeställningar i dialog med olika grupper" genom programmet. Detta kan kanske arbetas in och stärkas i flera kurser, flera moment och gentemot flera grupper?

En annan utvecklingsmöjlighet är att fokusera mer på idéutveckling och utveckling av koncept inom utbildningen eftersom branschen saknar personer med denna kunskap. Detta kan inkluderas i alla inriktningar och förbereda studenterna på att vara ännu mera innovativa och kreativa inom sin framtida karriär.

Sammanfattningsvis är utbildningen inom film och media användbar för studenterna för deras framtida arbetsliv eftersom den förbereder dem för den snabba förändring som branschen genomgår. Genom att lägga mer fokus på att förbereda studenterna på teknisk utveckling, det publika perspektivet och idéutveckling kan utbildningen ytterligare stärkas.

En slutlig reflektion från oss är att det i programmet verkar ligga ett starkt fokus på forskningsförberedelse, trots att det i syftet för utbildningsplanen står: "Masterprogram i film och media syftar till att studenterna fördjupar sin praktiska yrkeskompetens och förbereder sig inför att bedriva konstnärlig forskning". I självvärderingsrapporten framgår att "när studenterna kommer in på programmet är de fokuserade på att de ska göra framgångsrika produktioner". Här kan det finnas en utvecklingspotential att resonera vidare om, eftersom kopplingen mellan arbetslivet och konstnärlig inriktning inom film och TV-skapande eventuellt kan vara/bli en utmaning för många studenter och yrkesverksamma inom branschen.

Utmaningen uppstår när det finns ett glapp mellan konstnärlig inriktning och det mer kommersiella "bruksskapandet" i branschen. Detta kan leda till en "konflikt" mellan vad en student eller yrkesverksam vill skapa och vad publiken vill se. Givetvis är det inte en tydlig uppdelning utan mera en glidande skala mellan två ytterlighetspooler. Man skulle kunna säga att det finns två huvuddomäner som har (och **ska** ha) olika förutsättningar - både organisatoriskt, ekonomiskt och publikt, men det kan uppstå ett "skav" här och en möjlig lösning på denna utmaning kan vara att uppmärksamma processerna och elementen som kan bidra till att överbrygga "glappet" och kanske därigenom öka balansen och dialogen mellan domänerna? En möjlighet här kan vara att utbildningen fokuserar på att fördjupa förståelsen för **både** konstnärligt och kommersiellt skapande parallellt, och hur man kan förena dem på ett sätt som tilltalar både branschen och publiken. Vi förstår att sådant redan görs men tror att det kan vara bra att betona detta ännu mera.

Utbildningens utformning kan också spela en viktig roll i att hantera denna utmaning. Genom att inkludera kurser som fokuserar på både konstnärlig och kommersiell aspekt av film och TV-skapande, kan studenterna kanske få en bredare förståelse för branschen och bli bättre rustade för att möta dess olika krav och förutsättningar. Det är också viktigt att branschen och dess företrädare förstår och uppmärksammar denna utmaning. Genom att "lyfta fram" att det finns en "konflikt" mellan konstnärlig inriktning och kommersiellt bruksskapande, kan man arbeta tillsammans för att hitta lösningar och skapa en mer inkluderande och varierad film- och TV-bransch. I slutändan handlar det om att skapa en förståelse för att konstnärlig inriktning och kommersiell inte konkurrerar eller motarbetar varandra, utan **inspirerar** varandra.

5. Att verksamma i utbildningen har aktuell ämnesmässig och högskolepedagogisk/ ämnesdidaktisk kompetens

Det är en styrka inom programmet att alla anställda lärare blir sakkunnig-prövade på konstnärlig grund vid anställning. För att säkra den högskolepedagogiska kompetensen så erbjuds högskolepedagogisk grundutbildning som ska genomföras inom tre år efter anställning, om inte den kompetensen redan existerar och kan bevisas genom adekvat dokumentation. Att även teknisk personal som jobbar nära studenterna erbjuds den högskolepedagogiska utbildningen är ytterligare en styrka, som visar på ett ansvarstagande och ett helhetsgrepp på den pedagogiska visionen för programmet.

De undervisande lärarna har i de flesta fall pågående konstnärlig praktik, eller en anställning på praktiskt grund, och gästlärare som studenter möter

är antingen konstnärliga forskare eller på annat vis yrkesaktiva konstnärer från Sverige eller utomlands vilket samlat ger ett starkt intryck av att programmet har möjlighet att erbjuda en bred palett av kunskaper och kompetenser dels ämnesmässigt, men också på en didaktisk hög nivå. Det är vidare mycket positivt att schemaläggning kan göras i block, så att lärare som inte arbetar heltid har möjlighet att delta i och driva konstnärliga projekt utanför sin anställning på SKH.

Doktoranderna anordnar en gemensam forskningsdag då lärare har möjlighet att dela med sig av sin forskning med studenter och lärare, något som uppfattas som ett mycket bra och tilltalande tillvägagångssätt för att lära av varandra och överbygga de olika konstnärliga "forskningsfärerna" mellan masterstudenter, lärare och doktorander.

Programmet uppvisar en hög tillit till de tillsvidareanställda genom att de själva får bestämma vilken slags kompetensutveckling som kontinuerligt behövs, och det ligger en förväntan på att alla anställda lärare själva ska driva sitt lärande. Ett utvecklingsområde för att försäkra sig om att alla lärare kontinuerligt hittar sätt att hänga med i branschen och följa utvecklingen i ämnet, kunde vara att ge de lärare som inte bedriver konstnärlig forskning andra möjligheter att dela sin kompetens med kollegiet. Ett kollegialt utbyte kan fungera stöttande och uppmuntra alla att utvecklas utifrån sin egna horisont.

6. Att studenterna har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen

Sammantaget är det tydligt att studenterna som går programmet är med och kan påverka sin utbildning på flertalet vis. Studenternas åsikter om sin utbildning plockas kontinuerligt upp genom samtal med undervisande lärare och skriftligt i form av kursvärderingsenkäter, vilket förstås som ett bra tillvägagångssätt för att få en fullgod förståelse för var utbildningen kan behöva utvecklas allt eftersom.

Det är tydligt att den individuella studentens lärande står i fokus i utbildningen och att studenten ges mycket frihet under ansvar men också stöttar upp med mycket individuell handledning där studenten har stort inflytande över sitt egna konstnärliga arbete och det egna lärandet. Beslut kring gemensamma resurser, ekonomi och juridik tas i dialog med institutionen vilket ses som en tydlig styrka för att försäkra sig om arbetsgångens säkerhet för alla, samt att

detta även ger studenten en möjlighet att lära sig av processer där ramverk, samarbete, delande och tillförlitlighet står i fokus.

Studenter ges mycket ansvar att under utbildningens gång utveckla en förmåga att organisera och planera sin tid under utbildningen, vilket ibland är en utmaning för vissa studenter som samtidigt behöver fortsätta underhålla projekt och karriär utanför utbildningen, då utbildningen ofta inte är avgörande för studenternas ekonomi. Ibland skapas också allt för stora och ambitiösa projekt av studenterna för institutionen att härbärgera och stötta på ett adekvat sätt. Dessa två studentgrupper - de som antingen inte kan delta i den utsträckning som utbildningen är tänkt, eller de som deltar "för mycket" och skapar otympliga projekt, ställer höga krav och press på lärare och personal.

Att tillmötesgå studenter på ett individuellt plan i en utbildning som denna kan tyckas självklart, men det ställer också höga krav på personalen att kommunicera tydliga ramar för vad som förväntas av studenter och vad de kan förvänta sig av institutionen. Ett utvecklingsområde kunde eventuellt vara att skapa en större tydlighet kring var gränsen går mellan studentens egna ansvar och intuitionens. Detta är inte helt lätt, men metoder kan eventuellt utvecklas genom gemensamma workshops där studenter och lärare tydligt delar med sig av sina tidigare erfarenheter och sina nuvarande förväntningar och förhoppningar på arbetet.

Sedan pandemin har möjligheten till onlinenärvaro vid föreläsningar blivit väldigt vanligt, vilket ibland skapar orimligt mycket extra arbete för lärare och annan personal. För att motverka detta kunde ett utvecklingsområde eventuellt vara att låta studentgruppen ta ett större eget grupp-ansvar för att skapa online- närvaro, dvs själva filma eller ansluta en föreläsning till några kurskamrater online. Om en lärare ska tillfrågas om filming är tillåtet så kan även detta vara en students egen uppgift. På så sätt kan studenterna ta större eget ansvar, och hjälpas åt att dela studiematerial mellan varandra.

7. Att en för alla studenter tillgänglig och ändamålsenlig studiemiljö föreligger

Enligt självvärderingen har skolan stora resurser, vilket inkluderar lokaler, teknik, personal, bibliotek och stödverksamhet för studenterna. Dessutom finns det ett stort utbud av öppna föreläsningar och workshoppar som studenterna kan ta del av. Trots detta har vissa studenter svårt att navigera i utbudet och förstå vad som är relevant för deras utbildning. En del studenter upplever frustration över att de inte kan ta del av allt som erbjuds och det är

svårt att hitta en nivå där studenterna är nöjda med utbudet och samtidigt tar del av det. Det är en balansgång förstår vi.

Institutionen har på kort tid också gått från en tradition med mästare-lärling till studentcentrerat lärande, vilket har varit en utmaning för både studenter och lärare. Ambitionen på institutionen är att sätta studenten i centrum av sin egen utbildningsresa med stöd av kontinuerlig handledning. Samtidigt har skolan ett ökat fokus på att möta det förändrade behov gällande psykisk ohälsa bland studenter, vilket kräver samarbete med studenthälsan, studentombudsman och studentkåren. Här finns det en utmaning eftersom skolan genomgår något som vi tolkar som en större transformering vilket kan skapa stress och förvirring i många led tills en ny form och praxis sätter sig.

En rekommendation är att skolan fortsätter att arbeta med att göra utbudet av föreläsningar och workshoppar mer lättillgängligt för studenterna, så att de enklare kan navigera och ta del av det som är relevant för deras utbildning. Dessutom kan skolan fokusera på att hjälpa studenter att hantera psykisk ohälsa, genom att till exempel ha en resurs som hanterar ärenden där studenters ohälsa påverkar skolarbetet för både studenter, lärare och övrig personal. Det kan också vara fördelaktigt att ha ett ännu närmare samarbete med studentkåren för att gemensamt kunna förstå och bemöta studenternas behov på ett mer direkt sätt.

8. Att kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs, bland annat med stöd av kursvärderingar

Med studenten i fokus följer utbildningen kontinuerligt upp alla kurser på flertalet vis genom dialog med studenter. Det sker genom formativa kursvärderingar, alltså löpande samtal med ansvarig lärare under kursens gång, samt genom anonyma skriftliga kursutvärderingar.

Programmet följer SKH:s riktlinjer gällande möjlighet att fylla i en anonym kursutvärderingsenkät efter varje avslutad kurs. Detta åtföljs av att kursansvarig lärare gör en sammanställning av resultatet och återkopplar sedan detta resultat till studenterna. I självvärderingsrapporten framhålls att kvalitetssäkringsprocessen fyller en funktion eftersom studenterna kan lämna synpunkter anonymt, men att det är statistiskt svårt att dra några slutsatser då det är mycket få studenter som brukar fylla i dem. En utvecklingspotential finns i att inspirera och motivera studenterna att fylla i enkäten eftersom de anonyma kursutvärderingen kan ge just statistik (även om det är få studenter i en grupp) vilket kan vara ett bra komplement till de formativa kursvärderingar (samtal med ansvarig lärare) som görs löpande

under alla kurser. Som lyfts i självvärderingen så finns en hög motivation och vilja att lyssna på studenternas åsikter och göra relevanta justeringar när det behövs, vilket övervägande är mycket bra, men som också nämns i självvärderingen finns en risk att ibland göra för snabba kast i förändringsprocesserna i ren vilja att möta studenternas behov. I en konstnärlig utbildning som drivs studentfokuserat, är det viktigt att inte undvika relevant friktion för studenterna som kan vara väldigt kritiskt i lärandeprocessen. Att fortsätta vara självkritisk men ändå upprätthålla en viss långsamhet i förändringsprocesser låter som ett mycket bra tillvägagångssätt att hålla fast vid.

I självvärderingen uttrycks en uppfattning att systemet som SKH har som övergripande riktlinje för alla utbildningar, att utvärdera alla kurser löpande vid varje kursavslut, är mindre fungerande för just denna utbildning då många av de konstnärliga och praktiska momenten tar tid för studenten att smälta vilket gör att kursutvärderingar riskerar att bli missvisande. Det uttrycks att terminsutvärderingar möjligtvis hade varit en bättre procedur, vilket därav ses som en utvecklingspotential – att institutionen undersöker möjligheten att påverka SKH:s generella riktlinjer i den här frågan, då det kan antas att fler av de konstnärliga utbildningarna uppfattar liknande svårigheter med löpande kursutvärderingar mitt i terminen. Kanske finns det förändringspotential i denna övergripande riktlinje som kan påverkas till det bättre för hela universitetet?

I självvärderingen lyfts vidare en förbättringspotential som låter viktig att hitta en strukturerad metod för; att på ett mer tydligt och strukturerat sätt återkoppla till studenterna de förändringar som kontinuerligt görs, så att studenterna också får en uppfattning om hur de hjälper till och påverkar utbildningen och skapar förbättringar för kommande studenter. Detta kan motivera studenter att bidra med de anonymiserade kursutvärderingarna, när de förstår hur processen följs upp och att deras mening har värde också i det fall de är helt nöjda med sin kurs.

Slutligen uppfattades en otydlighet kring hur de olika utvärderingarna, skriftliga och formativa, lagras/arkiveras vilket kan påverka hur se senare följs upp om nya lärare senare ska hålla kursen. Här ligger en möjlig förbättringspotential - att tillsammans med kollegiet hitta en gemensam metod, kanske att dela med varandra olika sätt som har fungerat bra hitintills och som kan användas av dem som ännu inte har någon fungerande metod.

10. Övrigt

En utvecklingsmöjlighet som nämns i självvärderingens inledning handlar om breddad rekrytering. Under presentationen av självvärderingen hör vi att söktrycket är högt på kandidatprogrammet, men inte på masterprogrammet. Detta är en bild som många konstnärliga masterprogram på flera andra lärosäten delar. Att rekrytera studenter i sig är alltså svårt på masternivå. Att få till en breddad rekrytering är en ytterligare utmaning. När det gäller jämställdhet ser vi att statistiken i självvärderingens inledning visar på att fler kvinnliga än manliga sökanden antas till programmet. Innebär en breddad rekrytering att jämma ut dessa siffror, eller åsyftas något annat med breddad rekrytering?

En rekommendation från bedömargruppen är att kollegiet, eventuellt tillsammans med kommunikationsavdelningen definierar vad en breddad rekrytering innebär för masterprogrammet. Utifrån detta kan man sedan identifiera vilka grupper som programmet och dess olika inriktningar vill nå ut till och därefter göra en handlingsplan kring hur och var man når dem. En ytterligare rekommendation är att samarbeta med studenter och alumner för att nå ut med information och för att attrahera nya sökande till programmen.

Parallellt med detta rekryteringsarbete rekommenderar bedömargruppen att institutionen också arbetar med en djupgående maktanalys kring beredskapen att ta emot en breddad studentgrupp och utveckla undervisningsformer och innehåll som fungerar med en studentgrupp med olika bakgrunder, erfarenheter, förväntningar och behov. Parallellt med detta arbete kan det också vara intressant att se över kollegiets samlade kompetenser, för att ta reda på om vissa kompetenser saknas eller behöver stärkas i samband med en bredare syn på rekrytering.

11. Övriga synpunkter från bedömargruppen

I riktlinjerna för utbildningsvärderingar står det att en studentrepresentant skulle medverka vid presentationen av självvärderingen. Bedömargruppen blev informerad att ingen student kunde medverka vid det tillfället. Vi beklagar detta och förstår att det är svårt att få till studentrepresentation, men vill ändå kommentera att vi gärna hade fått möjlighet att ställa frågor till en studentrepresentant under presentationen av självvärderingen.

12. Sammanfattande bedömning

Bedömargruppen anser att programmets examensmål väl motsvarar högskolelagens nationella lärandemål på masternivå. Vi bedömer även att utbildningsplanen är utformad i enlighet med Högskoleförordningens föreskrifter. Programmet visar dessutom både bredd och fördjupning utifrån konstnärlig och vetenskaplig grund, samt bygger på beprövad erfarenhet genom både externa handledare och interna lärare med yrkesbakgrund i filmbranschen.

Ytterligare styrkor i masterprogrammet för film och media är att det finns tydliga rutiner kring hur examinatoreer väljs och kommuniceras till kollegiet, samt rigida institutionella strukturer för att säkra att lärandemålen i de olika programkurserna motsvarar examensmålen. Bedömargruppens rekommendation gällande examensmål handlar om att ytterligare förtydliga hur samtliga mål bearbetas i kurserna inom programmet, förslagsvis att adressera vissa examensmål vid olika tillfällen under utbildningen för att stärka en tydlig progression inom programmet.

Studentcentrerat lärande är genomgående i masterprogrammet i film och media, och det är en uppenbar styrka att det sätt som masterprogrammet är uppbyggt på ger varje student stora möjligheter att gå en utbildning anpassad utifrån sina egna intressen och sin egen konstnärliga praktik. För att arbeta studentcentrerat är utbildningen lärartät och växlar mellan olika undervisningsformer, vilket gör att varje student kan bli bemött utifrån sin lärstil och sina specifika behov.

Ett pedagogiskt problem som lyfts vid presentationen av självvärderingsrapporten är studenternas ibland överdrivna fokus på att producera framgångsrika produktioner. En förutsättning för att studenterna ska kunna ta till sig programmet är att de är inbegripna med förutsättningarna för och motiverade till att just studera, vilket möjligtvis skulle kunna förtydligas genom ansökningsprocessen till utbildningen och inom de första inledande kurserna.

Programmet är tydligt forskningsförberedande för studenterna men det framkommer att undervisningsformerna inom de forskningsförberedande kurserna skulle kunna utvecklas. Kanske går det att föra över redan existerande pedagogiska modeller från de konstnärliga kurserna in i de forskningsförberedande kurserna? En rekommendation från bedömargruppen är att involvera universitetets stödfunktioner som har kunskaper om neuro-

diversitet och läs- och skrivsvårigheter i det pedagogiska utvecklingsarbetet kring de forskningsförberedande kurserna. Detta i syfte att hitta metoder och strategier som inbjuder till engagemang i lärprocessen för alla studenter.

Utbildningen förbereder studenterna för den snabbt föränderliga branschen på flera olika sätt vilket anses som mycket positivt av bedömargruppen. Detta skulle kunna stärkas ytterligare genom att inom olika kursmoment sätta extra fokus på förändringar inom teknologi, allmänhetens perspektiv, publiken, och inte minst idéutveckling som hänger mycket samman med samhällets utveckling i stora drag. Genom att betona konceptutveckling inom alla områden i programmet kunde studenterna stärka sina innovativa och kreativa karriärmöjligheter inom branschen. Utbildningen kunde förslagsvis se över möjligheter att överbrygga klyftan mellan konstnärliga och kommersiella aspekter av film- och TV-skapande, dels för studenter och dels för yrkesverksamma inom branschen som kommer i kontakt med utbildningen.

Utbildningen har ett studentanpassat lärande vilket bedömargruppen tror är en mycket bra väg att gå, men självvärderingen visar att vissa studenter verkar finna det utmanande att navigera och förstå vad som är relevant för deras utbildning, medan andra kämpar för att dra nytta av alla tillgängliga resurser. Eventuellt kan detta ha ett samband med att institutionen har övergått från en traditionell mästare-lärlingsmodell, vilket kan skapa utmaningar för både för studenter och lärare som eventuellt har invanda förväntningar och arbetsmetoder som behöver omformuleras och omläras. Kanske kan det vara värt att här skapa utrymme för en stödjande funktion för både lärare och studenter?

Det är en styrka att alla anställda lärare blir sakkunnigprövade på konstnärlig grund vid anställning samt att alla erbjuds att genomföra en högskolepedagogisk utbildning (HPU) inom sin tjänst, och att detta även gäller teknisk personal. Detta tyder på att kompetensutvecklingen är säkrad rent systematiskt vilket är mycket positivt. Det är också väldigt positivt att de flesta lärarna som undervisar inom programmet är aktiva som konstnärer och/eller forskare inom det professionella fältet. Det finns implementerade tillfällen för konstnärligt och forskande utbyte mellan kollegiet, studenterna och doktoranderna vilket vidare skapar en plats för kompetensutveckling för hela institutionen. Ett utvecklingsområde på denna punkt kunde vara att ge lärare som inte bedriver egen konstnärlig forskning andra möjligheter att dela sin kompetens med andra lärare och studenter.

Studenterna kan påverka sin utbildning på flertalet vis under utbildningen vilket är en stor fördel för att kunna utveckla programmet i riktning med studenternas pågående lärande. Studenten ges vidare möjlighet att utvärdera kurser på flertalet vis, både anonymt och genom samtal, muntligt och

skriftligt. En utvecklingspotential är att hitta sätt att motivera studenterna att göra de anonyma kursvärderingarna, då dessa ofta har lågt antal deltagare i dagsläget men kunde vara ett viktigt verktyg då de ger en bredare förståelse av de generella utvecklingsmöjligheterna för programmet över tid (vid högre deltagande). Ytterligare utveckling kunde ske genom att institutionen undersöker möjligheten att förlägga utvärderingar i slutet av terminen samt ser över hur utvärderingsrapporter arkiveras och återkopplas till studenterna, både nuvarande och kommande.

Att studenterna under utbildningens gång får mycket individuellt stöd som passar var och en är å ena sidan en styrka utifrån den individuella studenten, men detta ställer samtidigt mycket höga krav på de anställda. Ett utvecklingsområde kunde vara att skapa större tydlighet kring studentens egna ansvar och institutionens. Ett exempel kring förtydligande skulle kunna vara när det gäller studenternas önskan om att erbjuda hybrid/onlineundervisning eller på annat sätt bidra till flexibilitet. Där rekommenderar bedömargruppen att arbeta fram principer som förtydligar studenternas möjligheter att ta ansvar snarare än att personalen arbetar dubbelt.

En utvecklingsmöjlighet som nämns i självvärderingens inledning handlar om breddad rekrytering. En rekommendation från bedömarrapporten är att definiera vad en breddad rekrytering skulle innebära för masterprogrammet. En ytterligare rekommendation handlar om att institutionen också arbetar med en djupgående maktanalys kring beredskapen att ta emot en breddad studentgrupp och parallellt utveckla undervisningsformer och innehåll som fungerar i en studentgrupp med olika bakgrunder, erfarenheter, förväntningar och behov. Parallellt med detta arbete kan det vara intressant att se över kollegiets samlade erfarenheter och kompetenser, för att identifiera kompetenser som eventuellt behöver stärkas i samband med en bredare syn på rekrytering.

Bilagor

Bedömargruppen har tagit del av följande obligatoriska bilagor till självvärderings-rapporten:

Utbildningsplan (grundnivå och avancerad nivå)

Översikt över examensmål

Ytterligare underlag

Valbara kurser - kursplaner

Högskolelagen

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/hogskolelag-19921434_sfs-1992-1434

Högskoleförordningen

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/hogskoleforordning-1993100_sfs-1993-100

Standarer och riktlinjer för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning (ESG)

[https://www.uka.se/download/18.193f86fb185be594c1b1637f/1674475243620/Standarder%20och%20riktlinjer%20f%C3%B6r%20kvalitetss%C3%A4kring%20inom%20det%20europeiska%20omr%C3%A5det%20f%C3%B6rh%C3%B6gre%20utbildning%20\(ESG\).pdf](https://www.uka.se/download/18.193f86fb185be594c1b1637f/1674475243620/Standarder%20och%20riktlinjer%20f%C3%B6r%20kvalitetss%C3%A4kring%20inom%20det%20europeiska%20omr%C3%A5det%20f%C3%B6rh%C3%B6gre%20utbildning%20(ESG).pdf)

Rättssäker examination

<https://www.uka.se/download/18.16cf0f8c1849df46622152/1669103146069/Vagledning-2020-01-16-rattssaker-examination.pdf>